

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Jak se správně shromáždít aneb právo dle čl. 19 Listiny

Mnoho lidí, kteří občas sledují televizní zpravodajské relace a v nich záběry z nejrůznějších shromáždění, kde členové nejmenovaných hnutí hlásají názory, jež často balancují na hraně zákona, pravděpodobně napadne otázka, jak je to možné? To si opravdu každý může říkat co chce a kde chce, bez ohledu na obsah?

Mnoho lidí, kteří občas sledují televizní zpravodajské relace a v nich záběry z nejrůznějších shromáždění, kde členové nejmenovaných hnutí hlásají názory, jež často balancují na hraně zákona, pravděpodobně napadne otázka, jak je to možné? To si opravdu každý může říkat co chce a kde chce, bez ohledu na obsah?

Právo shromažďovací je zaručeno Listinou základních práv a svobod a to v jejím článku 19, který říká, že právo pokojně se shromažďovat je zaručeno. Toto základní lidské právo směřuje k tomu, aby každému bylo umožněno vyjádřit svá stanoviska a postoje a to prostřednictvím shromáždění s ostatními lidmi. Toto právo je přiznáno každému, ať jde o občana České republiky či nikoliv.

Shromažďovací právo lze omezit pouze pokud nastanou podmínky, které pro omezení Listina vyžaduje. Právo shromažďovací lze omezit jen zákonem v případech shromáždění na veřejných místech, jde-li o opatření v demokratické společnosti nezbytná pro ochranu práv a svobod druhých, ochranu veřejného pořádku, zdraví, mravnosti, majetku nebo bezpečnosti státu. Shromáždění však nesmí být podmíněno povolením orgánu veřejné správy. Listina tedy poskytuje ochranu pouze takovým shromážděním, která nejsou v rozporu se samotnou Listinou a ostatními zákony.

Shromažďovací právo je konkretizováno na zákonné úrovni samostatným zákonem č. [84/1990 Sb.](#), o právu shromažďovacím. Podle tohoto zákona mají občané právo se pokojně shromažďovat. Účelem výkonu shromažďovacího práva je využívání svobody projevu a dalších ústavních práv a svobod občany, k výměně informací a názorů a účast na řešení veřejných a jiných společenských problémů vyjádřením postojů a stanovisek. Za shromáždění se pro účely zákona považují i pouliční průvody a manifestace. Naopak shromážděními nejsou shromáždění osob související s činností státních orgánů, shromáždění související s poskytováním služeb a jiná shromáždění, která neslouží výše naznačenému účelu. Konání shromáždění je zakázáno v okruhu 100 m od budov zákonodárných sborů nebo od míst, kde tyto sbory jednají a od budov Ústavního soudu nebo od míst, kde Ústavní soud jedná.

Shromažďovací právo je založeno na tzv. oznamovacím principu, což znamená že ke shromáždění není třeba předchozího povolení státního orgánu. Svolavatel shromáždění může být občan starší 18 let nebo česká právnická osoba nebo skupina osob. Svolavatel je povinen podat písemné oznámení obecnímu úřadu ve lhůtě nejméně 5 dnů před konáním shromáždění, v tomto oznámení je třeba uvést všechny zákonem vyžadované náležitosti. Ne všechna shromáždění podléhají shromažďovací povinnosti. Oznámení se nevyžaduje u shromáždění pořádaných právnickými osobami přístupných jen jejich členům či pracovníkům a jmenovitě pozvaným hostům, dále u shromáždění pořádaných církvemi nebo náboženskými společnostmi v kostele nebo jiné modlitebně, u poutí, procesí a jiných průvodů a shromáždění sloužících k projevům náboženského vyznání, též shromáždění konaných v obydlí občanů a shromáždění jmenovitě pozvaných osob v uzavřených prostorách. Na shromáždění, které podléhá oznamovací povinnosti, je obecní úřad oprávněn vyslat svého zástupce, jemuž je svolavatel povinen vytvořit podmínky pro řádné plnění jeho úkolů.

Obecní úřad posoudí konání oznámeného shromáždění a může navrhnout svolavatel, aby se shromáždění s ohledem na místní podmínky nebo veřejný pořádek konalo na jiném místě nebo v jinou dobu. Obecní úřad může také shromáždění zakázat nebo již probíhající shromáždění rozpustit. K zákazu přistoupí obecní úřad, pokud by oznámený účel shromáždění směřoval k výzvě popírat nebo omezovat osobní, politická nebo jiná práva občanů pro jejich národnost, pohlaví, rasu, původ, politické nebo jiné smýšlení, náboženské vyznání a sociální postavení nebo k rozněcování nenávisti a nesnášenlivosti z těchto důvodů, nebo k výzvě dopouštět se násilí nebo hrubé neslušnosti či jinak porušovat ústavu a zákony. K zákazu může obecní úřad přistoupit i z důvodu nebezpečí pro zdraví občanů, které by jim na místě určeném ke konání shromáždění hrozilo, nebo jestliže se má ve stejné době a na stejném místě konat jiné shromáždění a mezi svolavatel, nedojde k dohodě. O zákazu rozhoduje obecní úřad bezodkladně, nejpozději do tří dnů od okamžiku, kdy obdržel platné oznámení. Již konající se shromáždění může zástupce obecního úřadu rozpustit, jestliže jde o shromáždění, které bylo zakázáno a ani po výzvě svolavatel neučiní opatření k tomu, aby se účastníci pokojně rozešli. Oprávnění rozpustit shromáždění má za nepřítomnosti zástupce obecního úřadu i policista. Rozpustit je možno i shromáždění, které nebylo oznámeno a naplňuje předpoklady pro jeho zákaz, dále nezakázané shromáždění, které se odchýlilo od oznámeného účelu a nastaly okolnosti, které by odůvodnily jeho zákaz a také shromáždění, jehož účastníci páchají trestné činy. Proti rozhodnutí o zákazu shromáždění lze podat opravný prostředek k soudu, proti rozpuštění lze podat námítky u soudu.

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [„Za každou kauzou je živý příběh“](#)
- [Ombudsman na Maltě - základní parametry a role. A v čem bychom se mohli poučit i my v Česku?](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [Rozhovor s JUDr. Veronikou Janoušek Rudolfovou, samostatnou advokátkou specializující se na sportovní právo](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [Fotbaloví agenti vs. FIFA ve světle stanoviska generálního advokáta Soudního dvora Evropské unie](#)
- [Lichevní smlouva ve světle usnesení Nejvyššího soudu ze dne 3. 6. 2025, sp. zn. 28 Cdo 2378/2024](#)
- [DEAL MONITOR](#)